

Na osnovu člana 59. stav 8. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 57/11, 80/11 – ispravka, 93/12 i 124/12) i člana 42. stav 1. Zakona o Vladi („Službeni glasnik RS”, br. 55/05, 71/05- ispravka, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – US i 72/12),

Vlada donosi

UREDBU

O NAČINU OBRAČUNA I NAČINU RASPODELE PRIKUPLJENIH SREDSTAVA PO OSNOVU NAKNADE ZA PODSTICAJ POVLAŠĆENIH PROIZVOĐAČA ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. PREDMET

Član 1.

Ovom uredbom propisuje se način obračuna, način naplate, odnosno plaćanja i prikupljanja sredstava po osnovu naknade, kao i način raspodele prikupljenih sredstava po osnovu naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača električne energije.

Član 2.

Ukupni iznos naknade za podsticaj, koju plaća krajnji potrošač, obračunava se tako što se visina naknade, koja se svake godine utvrđuje posebnim aktom Vlade, množi sa količinom izmerene potrošnje aktivne električne energije potrošača u obračunskom periodu izražene u kWh.

Član 3.

Pojedini izrazi koji se upotrebljavaju u ovoj uredbi imaju značenja utvrđena Zakonom o energetici i Uredbom o uslovima i postupku sticanja statusa povlašćenog proizvođača električne energije.

II. NAČIN OBRAČUNA VISINE GODIŠNJE NAKNADE

Član 4.

Visina naknade za podsticaj proizvodnje povlašćenih proizvođača električne energije se određuje kao količnik korigovanog ukupnog potrebnog godišnjeg prihoda od naknade i

ukupne godišnje neto potrošnje električne energije u Republici Srbiji iskazane u energetsom bilansu.

Korigovani ukupni potreban prihod od naknade u godini g, $P_{k,g}$, se određuje kao:

$$P_{k,g} = k_r * (T_{epc,g} + T_{bo,g} - P_{erc,g} - S_{g-1})$$

gde su:

$T_{epc,g}$ - očekivani troškovi javnog snabdevača za isplatu otkupljene električne energije od povlašćenih proizvođača po podsticajnim cenama u godini g,

$T_{bo,g}$ - očekivani troškovi javnog snabdevača za preuzimanje balansne odgovornosti povlašćenih proizvođača u godini g,

$P_{erc,g}$ - očekivani prihod javnog snabdevača od prodaje otkupljene električne energije od povlašćenih proizvođača potrošačima po regulisanim cenama ne uključujući deo regulisane cene za pokrivanje troškova prenosa i distribucije električne energije u godini g,

S_{g-1} - korekcionni godišnji saldo za godinu g koji se prenosi iz godine g-1,

k_r – koeficijent rezerve.

Član 5.

Očekivani troškovi javnog snabdevača za isplatu otkupljene električne energije od povlašćenih proizvođača po podsticajnim cenama iz člana 4. stav 2. ove uredbe se određuju kao suma proizvoda prognoziranih proizvodnji električne energije i odgovarajućih podsticajnih cena u svakoj kategoriji povlašćenih proizvođača.

Očekivani troškovi javnog snabdevača za preuzimanje balansne odgovornosti povlašćenih proizvođača iz člana 4. stav 2. ove uredbe se određuju kao proizvod prognozirane ukupne godišnje proizvodnje povlašćenih proizvođača i jediničnih godišnjih troškova balansiranja balansne grupe javnog snabdevača.

Jedinični godišnji troškovi balansiranja balansne grupe javnog snabdevača se određuju kao količnik ukupnih godišnjih troškova balansiranja koje je javni snabdevač imao prema operatoru prenosnog sistema u prethodnih 12 meseci i ukupne godišnje sume električne energije koju je javni snabdevač prodao krajnjim potrošačima u istom periodu.

U slučaju da javni snabdevač prenese svoju balansnu odgovornost na drugog balansno odgovornog učesnika na tržištu električne energije, jedinični godišnji troškovi iz stava 3. ovog člana se određuju kao količnik ukupnih godišnjih troškova balansiranja koje je javni snabdevač imao u prethodnih 12 meseci prema balansno odgovornom učesniku na tržištu sa

kojim je zaključio ugovor i ukupne godišnje sume električne energije koju je javni snabdevač prodao krajnjim potrošačima u istom periodu.

Očekivani prihod javnog snabdevača od prodaje otkupljene električne energije iz člana 4. stav 2. ove uredbe se određuje kao proizvod prosečne regulisane cene električne energije javnog snabdevača koja ne uključuje deo regulisane cene za pokrivanje troškova prenosa i distribucije električne energije i prognozirane ukupne godišnje proizvodnje povlašćenih proizvođača.

Korekcionni godišnji saldo iz člana 4. stav 2. ove uredbe se određuje na način definisan članom 6. ove uredbe.

Koeficijent rezerve iz člana 4. stav 2. ove uredbe, čija se vrednost utvrđuje na 1.01, obezbeđuje rezervna finansijska sredstva koja mogu biti neophodna javnom snabdevaču za redovno izvršavanje obaveza prema povlašćenim proizvođačima u uslovima neravnomerne proizvodnje povlašćenih proizvođača tokom godine, promene kursa dinara prema evru, kašnjenja u plaćanju od strane dela potrošača ili kašnjenja u prenošenju prikupljenih finansijskih sredstava od naknade javnom snabdevaču od strane operatora sistema i drugih nadležnih snabdevača.

Član 6.

Do kraja novembra svake godine javni snabdevač dostavlja Ministarstvu podatke o:

1) ukupnoj električnoj energiji prodatoj potrošačima na javnom snabdevanju u prethodnih 12 meseci;

2) ukupnim novčanim sredstvima fakturisanim potrošačima na javnom snabdevanju za prodatu električnu energiju u prethodnih 12 meseci, bez dela koji se odnosi na troškove prenosa i distribucije;

3) ukupnoj električnoj energiji otkupljenoj od svake kategorije povlašćenih proizvođača u prethodnih 12 meseci;

4) ukupnim novčanim iznosima fakturisanim od svake kategorije povlašćenih proizvođača za prodatu električnu energiju u prethodnih 12 meseci;

5) ukupnim novčanim sredstvima koje je operator prenosnog sistema, odnosno drugi balansno odgovorni učesnik na tržištu sa kojim je javni snabdevač sklopio ugovor o prenosu balansne odgovornosti, fakturisao javnom snabdevaču za balansiranje balansne grupe javnog snabdevača u prethodnih 12 meseci.

Korekcionni godišnji saldo iz člana 4. stav 2. ove uredbe se određuje kao razlika ukupnog ostvarenog prihoda i ukupnih ostvarenih troškova javnog snabdevača po osnovu povlašćenih proizvođača električne energije u proteklih 12 meseci.

Ukupni ostvareni prihod javnog snabdevača po osnovu povlašćenih proizvođača u prethodnih 12 meseci se određuje kao suma ostvarenih prihoda po osnovu regulisane cene i prihoda po osnovu naknade.

Ostvareni prihod po osnovu regulisane cene se određuje kao proizvod ukupne električne energije otkupljene od povlašćenih proizvođača iz stava 1. tačka 3) ovog člana i količnika ukupnih novčanih sredstava fakturisanih potrošačima iz stava 1. tačka 2) ovog člana i ukupne električne energije prodane potrošačima iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Ostvareni prihod po osnovu naknade se određuje kao proizvod važeće visine naknade i ukupne električne energije prodane potrošačima iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Ukupni ostvareni troškovi javnog snabdevača po osnovu povlašćenih proizvođača u prethodnih 12 meseci se određuju kao suma troškova po osnovu podsticajnih cena za otkupljenu električnu energiju iz stava 1. tačka 4) ovog člana i troškova po osnovu preuzimanja balansne odgovornosti povlašćenih proizvođača.

Ukupni ostvareni troškovi javnog snabdevača po osnovu preuzimanja balansne odgovornosti povlašćenih proizvođača određuju se kao proizvod ukupne električne energije otkupljene od povlašćenih proizvođača iz stava 1. tačka 3) ovog člana i količnika ukupnih novčanih sredstava za potrebe balansiranja iz stava 1. tačka 5) ovog člana i ukupne električne energije prodane potrošačima iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Član 7.

Ministarstvo vrši prognozu očekivane proizvodnje električne energije u svakoj kategoriji povlašćenih proizvođača na osnovu podataka iz člana 6. stav 1. tačka 3) ove uredbe i raspoloživih informacija o novim energetske objektima za koje se može očekivati priključenje na prenosni ili distributivni sistem u narednoj godini.

Pri obračunu vrednosti očekivanog godišnjeg prihoda javnog snabdevača od prodaje otkupljene električne energije potrošačima po regulisanim cenama Ministarstvo uzima u obzir i očekivano povećanje regulisanih cena javnog snabdevača ukoliko je to planirano od strane Agencije za energetiku Republike Srbije.

Pri obračunu očekivanih troškova javnog snabdevača za isplatu otkupljene električne energije od povlašćenih proizvođača po podsticajnim cenama Ministarstvo uzima u obzir i očekivanu redovnu godišnju korekciju podsticajnih otkupnih cena zbog inflacije u evro zoni i koristi prosečnu vrednost srednjeg kursa Narodne banke Srbije za evro tokom prethodnih 12 meseci.

III. NAČIN PRIKUPLJANJA I RASPODELE SREDSTAVA OD NAKNADE

Član 8.

Naplatu naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača od krajnjih potrošača obavlja:

- 1) operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema za potrošače koji nemaju ugovor o potpunom snabdevanju;
- 2) odabrani snabdevač za potrošače koji imaju ugovor o potpunom snabdevanju a nisu na javnom snabdevanju;
- 3) javni snabdevač, za potrošače na javnom snabdevanju.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema u slučajevima iz stava 1. tačka 1) ovog člana, odnosno odabrani snabdevač u slučajevima iz stava 1. tačka 2) ovog člana, su dužni da prenesu javnom snabdevaču priključljena sredstva od naknade za podsticaj najkasnije do 15. u mesecu za prethodni mesec.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema, snabdevač, odnosno javni snabdevač je obavezan da u računu koji dostavlja krajnjem kupcu za pristup sistemu, odnosno isporučenu električnu energiju, kao posebnu stavku naznači iznos ukupne naknade za podsticaj.

Član 9.

Prikupljena sredstva od naknade za podsticaj javni snabdevač koristi za plaćanje električne energije otkupljene od povlašćenih proizvođača po podsticajnim cenama i to kao dodatak sredstvima prikupljenim od potrošača po osnovu prodaje iste količine električne energije po regulisanim cenama.

Prikupljena sredstva od naknade za podsticaj koriste se i za finansiranje troškova koje ima javni snabdevač zbog preuzimanja balansne odgovornosti povlašćenih proizvođača električne energije, odnosno za plaćanje proporcionalnog dela troškova balansiranja balansne grupe javnog snabdevača operatoru sistema, odnosno drugom balansno odgovornom učesniku na tržištu sa kojim je javni snabdevač sklopio ugovor o preuzimanju balansne odgovornosti.

Član 10.

Ako proceni da prikupljena sredstva nisu dovoljna za pokrivanje troškova navedenih u članu 8. ove uredbe, javni snabdevač može podneti Ministarstvu inicijativu za promenu visine naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača.

Uz inicijativu iz stava 1. ovog člana javni snabdevač dostavlja i detaljan izveštaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima po osnovu naknade do trenutka podnošenja zahteva, sa projekcijom do kraja tekuće godine.

Ministarstvo preispituje opravdanost inicijative iz stava 1. ovog člana i ukoliko zaključi da je ista opravdana, podnosi predlog Vladi za korekciju visine naknade u roku od 15 dana od dana podnošenja inicijative.

Član 11.

Ako se proceni da su prikupljena sredstva veća od iznosa neophodnih za pokriće troškova navedenih u članu 9. ove uredbe, javni snabdevač je obavezan da ih utroši za tu namenu u narednoj godini, a da za njihovu visinu smanji visinu naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača za narednu godinu.

Član 12.

Javni snabdevač je dužan da najkasnije do kraja februara svake godine objavi detaljan izveštaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima za naknadu za podsticaj proizvodnje povlašćenih proizvođača električne energije u prethodnoj godini, koji naročito treba da sadrži naziv povlašćenog proizvođača, njegovu proizvodnju, koliko je od kog povlašćenog proizvođača otkupljeno, a koliko je plaćeno naknade po svakom povlašćenom proizvođaču.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana javni snabdevač je dužan da objavi u sredstvima javnog informisanja, kao i na svojoj Internet stranici.

IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13.

Ako javni snabdevač ne bude određen do dana stupanja na snagu ove uredbe, obaveze javnog snabdevača u pogledu prikupljanja i raspodele sredstava od naknade vršiće Javno preduzeće „Elektroprivreda Srbije” Beograd do određivanja javnog snabdevača.

Član 14.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

05 Broj:

U Beogradu,

V L A D A

PREDSEDNIK

O b r a z l o ž e n j e

1. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove uredbe sadržan je u odredbi člana 59. stav 8. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 57/11, 80/11 – ispravka, 93/12 i 124/12) kojom je propisano da Vlada propisuje način obračuna, način naplate, odnosno plaćanja i prikupljanja sredstava po osnovu naknade, kao i način raspodele prikupljenih sredstava po osnovu naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača električne energije.

Odredbom čl. 42. st.1. Zakona o Vladi („Službeni glasnik RS”, br. 55/05, 71/05- ispravka, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-US i 72/12) propisano je da Vlada uredbom podrobnije razrađuje odnos uređen zakonom, u skladu sa svrhom i ciljem zakona.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE UREDBE

Ratifikacijom Ugovora o osnivanju energetske zajednice, Srbija je, između ostalog, prihvatila obavezu primene direktive 2001/77/ES o promovisanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije. Zakonom o energetici uspostavljena je kategorija povlašćenog proizvođača električne energije, Uredbom o postupku i uslovima za sticanje statusa povlašćenog proizvođača električne energije su bliže propisani postupak i uslovi za sticanje statusa povlašćenog proizvođača električne energije, a Uredbom o podsticajnim merama za povlašćene proizvođače električne energije su bliže definisane kategorije povlašćenih proizvođača koje imaju pravo na podsticajnu otkupnu cenu električne energije, period davanja podsticaja, kao i sama podsticajna otkupna cena koja zavisi od vrste i instalisane snage elektrane u kojoj se proizvodnja obavlja.

Odredbom čl.59. st. 5. Zakonom o energetici propisano je da sredstva za podsticaj obezbeđuju krajnji kupci plaćanjem posebne naknade koja se plaća uz račun za pristup prenosnom odnosno distributivnom sistemu i posebno se iskazuje

To dalje znači, da u skladu sa uobičajenom evropskom praksom, izvor sredstava za podsticanje povlašćenih proizvođača nije državni budžet, niti neki drugi državni fond, već se ona prikupljaju kroz naknadu koju plaćaju svi potrošači električne energije u Srbiji proporcionalno svojoj potrošnji.

Ova uredba u suštini čini jedinstvenu celinu sa Uredbom o merama podsticaja za povlašćene proizvođače električne energije, jer definiše način obezbeđivanja sredstava za davanje predviđenih podsticaja. Ona je apsolutno neophodna da bi se stvorio realan i održiv mehanizam obezbeđivanja sredstava za davanje željenih podsticaja.

3. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uredba sadrži 11 članova koji su organizovani u sledeće 4 celine koje uređuju srodna pitanja:

Predmet uredbe;

Način proračuna naknade;

Način prikupljanja i raspodele sredstava od naknade;

Prelazne i završne odredbe.

Članovima 1. 2 i 3. Uredbe je precizno definisan predmet, naglašeno je da

pojmovi koji se koriste u ovoj uredbi imaju značenja utvrđena Zakonom o energetici i Uredbom o postupku i uslovima za sticanje statusa povlašćenog proizvođača električne energije i utvrđeno da naknada za podsticaj, koju plaća krajnji potrošač, obračunava se tako što se visina naknade, koja se svake godine utvrđuje posebnim aktom Vlade, množi sa količinom izmerene potrošnje aktivne električne energije potrošača u obračunskom periodu izražene u kWh.

U članu 4. je precizno definisana metodologija obračuna visine naknade svake godine. Predviđeno je da se visina naknade za podsticanje povlašćenih proizvođača električne energije određuje kao količnik korigovanog ukupnog potrebnog godišnjeg prihoda javnog snabdevača od naknade i ukupne godišnje neto potrošnje električne energije u Srbiji iskazane u energetsom bilansu.

Odredbom člana 5. se propisuje način na koji se određuje visina:

- očekivanih troškova javnog snabdevača za isplatu otkupljene električne energije od povlašćenih proizvođača po podsticajnim cenama u posmatranoj godini;
- očekivanih troškova javnog snabdevača za preuzimanje balansne odgovornosti povlašćenih proizvođača u posmatranoj godini;
- očekivanog prihoda javnog snabdevača od prodaje otkupljene električne energije od povlašćenih proizvođača potrošačima po regulisanim cenama ne uključujući deo regulisane cene za pokrivanje troškova prenosa i distribucije električne energije u posmatranoj godini;

- godišnjeg salda prihoda i rashoda javnog snabdevača po osnovu povlašćenih proizvođača u prethodnoj godini i usvojenog koeficijenta rezerve.

Članom 6. je javni snabdevač obavezan da do kraja novembra svake godine Ministarstvu nadležnom za poslove energetike dostavi podatke za prethodnih 12 meseci o: ukupnoj električnoj energiji prodatoj potrošačima na javnom snabdevanju, ukupnim novčanim sredstvima fakturisanim potrošačima na javnom snabdevanju, ukupnoj električnoj energiji otkupljenoj od svake kategorije povlašćenih proizvođača, ukupnim novčanim iznosima fakturisanim od svake kategorije povlašćenih proizvođača za prodatu električnu energiju i ukupnim novčanim sredstvima koje je operator prenosnog sistema, odnosno drugi balansno odgovorni učesnik na tržištu sa kojim je javni snabdevač sklopio ugovor o prenosu balansne odgovornosti, fakturisao javnom snabdevaču za balansiranje balansne grupe javnog snabdevača, kao i način na koji se utvrđuju podaci koji se dostavljaju.

Odredbom člana 7. je obavezano Ministarstvo da do kraja decembra svake godine izvrši obračun visine naknade i da je predloži Vladi Republike Srbije za usvajanje. Pri proračunu visine naknade Ministarstvo uzima u obzir planirano priključenje novih objekata povlašćenih proizvođača, planiranu promenu regulisanih cena javnog snabdevača, kao i očekivanu godišnju korekciju podsticajnih cena zbog inflacije u evro zoni.

Odredbom člana 8. je definisano da naplatu naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača od krajnjih potrošača obavljaju operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema za potrošače koji nemaju ugovor o potpunom snabdevanju, odabrani snabdevač za potrošače koji imaju ugovor o potpunom snabdevanju a nisu na javnom snabdevanju i javni snabdevač, za potrošače na javnom snabdevanju.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema i odabrani snabdevači koji imaju ugovor o potpunom snabdevanju su dužni da prenesu javnom snabdevaču prikupljena sredstva od naknade za podsticaj najkasnije do 15. u mesecu za prethodni mesec. Takođe je utvrđeno da su pravna lica koja vrše prikupljanje naknade dužna da u računu koji dostavljaju potrošačima, kao posebnu stavku, naznače iznos ukupne naknade za podsticaj

Odredbom člana 9. je propisano da je javni snabdevač dužan da prikupljena sredstva od naknade za podsticaj koristi isključivo za plaćanje električne energije otkupljene od povlašćenih proizvođača po podsticajnim cenama i to kao dodatak sredstvima prikupljenim od potrošača po osnovu prodaje iste količine električne energije po regulisanim cenama i za finansiranje troškova koje ima zbog preuzimanja balansne odgovornosti povlašćenih proizvođača električne energije.

Članom 10. je utvrđena mogućnost javnog snabdevača da podnese Ministarstvu inicijativu za promenu visine naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača ako proceni da prikupljena sredstva nisu dovoljna za pokrivanje troškova po osnovu povlašćenih proizvođača. Ministarstvo preispituje opravdanost takve inicijative i ukoliko zaključi da je ista opravdana, podnosi predlog Vladi za korekciju visine naknade u roku od 15 dana od dana podnošenja inicijative. Osim toga utvrđeno je da javni snabdevač najkasnije do kraja februara svake godine u sredstvima javnog informisanja mora da objavi detaljan izveštaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima za naknadu za podsticaj proizvodnje povlašćenih proizvođača električne energije u prethodnoj godini.

Odredbom člana 11. predviđeno je da u slučaju ako se proceni da javni snabdevač ne bude osnovan do dana stupanja na snagu ove uredbe, sve obaveze javnog snabdevača u

pogledu prikupljanja i raspodele sredstava od naknade u skladu sa Zakonom o energetici i ovom uredbom će, vršiti Javno preduzeće "Elektroprivreda Srbije" Beograd.

Odredbom člana 12. predviđena je obaveza javnog snabdevača da najkasnije do kraja februara svake godine objavi detaljan izveštaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima za naknadu za podsticaj proizvodnje povlašćenih proizvođača električne energije u prethodnoj godini, koji naročito treba da sadrži naziv povlašćenog proizvođača, njegovu proizvodnju, koliko je od kog povlašćenog proizvođača otkupljeno, a koliko je plaćeno naknade po svakom povlašćenom proizvođaču.

Član 13. određeno je da ako javni snabdevač ne bude određen do dana stupanja na snagu ove uredbe, obaveze javnog snabdevača u pogledu prikupljanja i raspodele sredstava od naknade vršiće Javno preduzeće „Elektroprivreda Srbije” Beograd do određivanja javnog snabdevača.

Odredbom člana 14. određuje se dan stupanja na snagu uredbe.

4. OBEZBEDENJE POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDTAVA

Za sprovođenje ove uredbe nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije.